ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1975

Vyhlásené: 27.03.1975 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

20

ZÁKON

z 26. marca 1975,

ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré ďalšie ustanovenia Zákonníka práce

Federálne zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Čl. I

Zákonník práce č. 65/1965 Zb. v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 42/1970 Zb.) sa mení a dopĺňa takto:

1. § 4 znie:

„§ 4

Na pracovnoprávne vzťahy prokurátorov a vyšetrovateľov prokuratúry a na príslušníkov ozbrojených síl v činnej službe sa Zákonník práce vzťahuje, len pokiaľ to výslovne ustanovuje alebo pokiaľ to ustanovujú osobitné predpisy.“.

2. § 5 znie:

„§ 5

Na žiakov a študentov pri ich práci vo výrobe a pri prevádzkovej praxi, na vedeckých (umeleckých) ašpirantov, na členov krajských združení advokátov a na pracovnoprávne vzťahy členov posádok československých námorných lodí sa Zákonník práce vzťahuje, pokiaľ osobitné predpisy neustanovujú inak.“.

3. V § 6 jeho doterajšie znenie sa označuje ako odsek 1 a pripája sa odsek 2, ktorý znie:

„(2) Pracovnoprávne vzťahy pracovníkov medzinárodných organizácií so sídlom v Československej socialistickej republike zriadených medzištátnymi zmluvami alebo na ich základe sa spravujú Zákonníkom práce, pokiaľ tieto zmluvy alebo iné medzištátne zmluvy neustanovujú inak.“.

4. V § 8 sa doterajší odsek 2 označuje ako odsek 1, doterajší odsek 1 sa označuje ako odsek 2 a vypúšťa sa slovo „Socialistické“. Dopĺňa sa odsek 3, ktorý znie:

„(3) Organizácie sú povinné starať sa o utváranie a rozvíjanie pracovnoprávnych vzťahov v súlade s týmto zákonníkom, s ostatnými právnymi predpismi a s pravidlami socialistického spolunažívania.“.

5. § 20 ods. 6 znie:

„(6) Vláda Československej socialistickej republiky a Ústredná rada odborov ustanovia zásady pre uzavieranie, obsah a kontrolu kolektívnych zmlúv.“.

6. V § 22

odsek 1 sa na konci dopĺňa slovami: „včítane mzdových predpisov a predpisov o nábore pracovníkov a ich plánovitom rozmiestnení (ďalej len „pracovnoprávne predpisy").“,

pripájajú sa odseky 3 až 6, ktoré znejú:

„(3) Orgány Revolučného odborového hnutia určené Ústrednou radou odborov vykonávajú v organizáciách spoločenskú kontrolu nad dodržiavaním pracovnoprávnych predpisov. Pritom sú oprávnené najmä

a) vstupovať na pracoviská organizácií,

b) vyžadovať od vedúcich pracovníkov potrebné informácie a podklady,

c) podávať návrhy na zlepšovanie pracovných podmienok,

d) vyžadovať od organizácií a orgánov im nadriadených, aby dali pokyn na odstránenie zistených závad,

e) navrhovať organizáciám, orgánom im nadriadeným a iným orgánom povereným kontrolou dodržiavania socialistickej zákonnosti v pracovnoprávnych vzťahoch, aby podľa príslušných predpisov použili vhodné opatrenia voči vedúcim pracovníkom, ktorí porušujú pracovnoprávne predpisy alebo povinnosti vyplývajúce pre ne z kolektívnych zmlúv,

f) vyžadovať od organizácií, prípadne od orgánov im nadriadených správy o tom, aké opatrenia boli vykonané na odstránenie závad zistených pri výkone spoločenskej kontroly alebo na uskutočnenie návrhov, ktoré podali odborové orgány vykonávajúce túto kontrolu.

(4) V zariadeniach na obranu vlasti vykonávajú túto spoločenskú kontrolu len tie orgány Revolučného odborového hnutia, ktorým je podľa osobitných predpisov povolený vstup do takých zariadení.

(5) Spoločenskú kontrolu nad dodržiavaním pracovnoprávnych predpisov vo výrobných družstvách, v jednotných roľníckych družstvách, v bytových družstvách a v družstvách vzájomnej občianskej pomoci vykonávajú poverené orgány týchto družstiev.

(6) Právo kontroly patriace podľa osobitných predpisov iným orgánom nie je ustanoveniami odsekov 3 a 5 dotknuté.“.

7. § 25 ods. 3 znie:

„(3) Vláda Československej socialistickej republiky ustanoví, v ktorých prípadoch sa zaznamenáva vznik a skončenie pracovného (učebného) pomeru, prípadne členského pomeru k výrobnému družstvu alebo k jednotnému roľníckemu družstvu do osobných dokladov pracovníka (učňa, člena družstva). Vláda Československej socialistickej republiky môže tiež ustanoviť, ktoré ďalšie skutočnosti týkajúce sa týchto pomerov sa zaznamenávajú obdobným spôsobom. Federálne ministerstvo práce a sociálnych vecí ustanoví po dohode s Federálnym ministerstvom vnútra a po prerokovaní s Ústrednou radou odborov podrobnosti o vykonávaní týchto záznamov.“.

8. V § 26

za odsek 1 sa vkladá nový odsek 2, ktorý znie:
„(2) Ústredné orgány a ostatné orgány nadriadené organizáciám sú povinné sledovať, ako organizácie plnia svoje povinnosti pri utváraní pracovnoprávnych vzťahov a ich rozvíjaní (§ 8 ods. 3), zisťovať príčiny porušovania pracovnoprávnych predpisov, vyvodzovať z neho dôsledky a sústavne utvárať podmienky pre ich dodržiavanie.“,

doterajší odsek 2 sa označuje ako odsek 3 a znie:

„(3) Vláda Československej socialistickej republiky môže po prerokovaní s Ústrednou radou odborov upraviť hmotné zabezpečenie občanov pred nástupom do práce.“.

9. § 37 ods. 1 písm. e) znie:

„e) ak bola pracovníkovi daná výpoveď preto, že nespĺňa určené predpoklady alebo požiadavky, ktoré sú nevyhnutnou podmienkou pre riadny výkon jeho práce, alebo pre porušenie pracovnej disciplíny zvlášť hrubým spôsobom, prípadne z dôvodu, pre ktorý možno zrušiť pracovný pomer okamžite, a ak nie je ponechanie pracovníka na jeho pôvodnej práci do uplynutia výpovednej lehoty možné.“.

10. § 42 sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:

„(3) Pracovný pomer cudzinca alebo osoby bez štátnej príslušnosti, pokiaľ k jeho skončeniu nedošlo už iným spôsobom, sa končí

a) dňom, ktorým sa má skončiť ich pobyt na území Československej socialistickej republiky podľa vykonateľného rozhodnutia o odňatí povolenia na pobyt,

b) dňom, ktorým nadobudol právnu moc rozsudok ukladajúci týmto osobám trest vyhostenia z územia Československej socialistickej republiky.“.

11. V § 46

odsek 1 písm. e) znie:

„e) ak pracovník nespĺňa predpoklady ustanovené právnymi predpismi pre výkon dojednanej práce alebo ak bez zavinenia organizácie nespĺňa požiadavky, ktoré sú nevyhnutnou podmienkou pre riadny výkon jeho práce; ak nespĺňanie týchto požiadaviek spočíva v neuspokojivých pracovných výsledkoch, možno dať pracovníkovi z tohto dôvodu výpoveď, len ak tieto nedostatky v primeranej lehote neodstránil, hoci ho organizácia v posledných 12 mesiacoch na to písomne vyzvala.“,

odseky 2 a 3 znejú:

„(2) Organizácia môže dať pracovníkovi výpoveď, pokiaľ nejde o výpoveď pre porušenie pracovnej disciplíny alebo z dôvodu, pre ktorý možno zrušiť pracovný pomer okamžite, iba vtedy,

a) ak nemá možnosť ho ďalej zamestnávať v mieste, ktoré bolo dojednané ako miesto výkonu práce, ani v mieste jeho bydliska, a to ani po predchádzajúcej príprave,

b) ak pracovník nie je ochotný prejsť na inú pre neho vhodnú prácu, ktorú mu organizácia ponúkla v mieste, ktoré bolo dojednané ako miesto výkonu práce, alebo v jeho bydlisku, alebo sa podrobiť predchádzajúcej príprave na túto inú prácu,

c) ak pri výpovedi dávanej pracovníkovi pre nespĺňanie určených predpokladov alebo požiadaviek, ktoré sú nevyhnutnou podmienkou pre riadny výkon jeho práce, mu nemôže ponúknuť voľné pracovné miesto primerané jeho kvalifikácii, ktoré by aj pri týchto nedostatkoch mohol zastávať.

(3) Pre porušenie pracovnej disciplíny alebo z dôvodu, pre ktorý možno zrušiť pracovný pomer okamžite, môže dať organizácia pracovníkovi výpoveď iba do jedného mesiaca odo dňa, keď zistila dôvod výpovede, a pre porušenie pracovnej disciplíny v cudzine do jedného mesiaca po jeho návrate z cudziny, najneskoršie však vždy do jedného roka odo dňa, keď dôvod výpovede vznikol.“.

12. § 47 ods. 2 znie:

„(2) Pri výpovedi danej pre organizačné zmeny ťarchavej pracovníčke, pracovníčke na materskej dovolenke (§ 157 ods. 1), osamelej pracovníčke alebo osamelému pracovníkovi trvale sa starajúcim o dieťa mladšie ako 15 rokov alebo pracovníkovi so zmenenou pracovnou

schopnosťou, ktorý nie je zabezpečený dôchodkom, je organizácia povinná zabezpečiť týmto osobám nové vhodné zamestnanie, a to podľa potreby aj s pomocou svojho nadriadeného orgánu. V týchto prípadoch výpovedná lehota sa skončí až vtedy, keď organizácia splní túto povinnosť, pokiaľ sa s pracovníkom nedohodne inak.“.

13. § 48 ods. 1 písm. d) znie:

„d) v dobe, keď je pracovníčka ťarchavá alebo keď pracovníčka alebo osamelý pracovník trvale sa stará aspoň o jedno dieťa mladšie ako tri roky.“.

14. § 49 písm. b) a c) znie:

„b) z dôvodu, pre ktorý môže organizácia zrušiť pracovný pomer okamžite, pokiaľ nejde o pracovníčku na materskej dovolenke (§ 157 ods. 1); ak bola daná pracovníčke výpoveď z tohto dôvodu pred nástupom na materskú dovolenku tak, že by výpovedná lehota uplynula v čase tejto materskej dovolenky, skončí sa výpovedná lehota súčasne s materskou dovolenkou,

c) pre iné porušenie pracovnej disciplíny [§ 46 ods. 1 písm. f)], pokiaľ nejde o ťarchavú pracovníčku alebo o pracovníčku alebo osamelého pracovníka, ktorí sa trvalo starajú o dieťa mladšie ako tri roky.“.

15. § 50 znie:

„§ 50

Pracovníkovi so zmenenou pracovnou schopnosťou alebo účastníkovi odboja môže dať organizácia výpoveď len s predchádzajúcim súhlasom okresného národného výboru, inak je výpoveď neplatná. Súhlas okresného národného výboru sa nevyžaduje, ak ide o výpoveď dávanú pracovníkovi staršiemu ako 65 rokov.“.

16. V § 53

odsek 1 písm. c) znie:

„c) ak pracovník ohrozil bezpečnosť štátu a jeho zotrvanie v organizácii do uplynutia výpovednej lehoty nie je možné bez ohrozenia riadneho plnenia úloh organizácie.“,

v odseku 2 sa nahrádza odkaz na § 46 ods. 4 odkazom na § 46 ods. 3 a 4,

odsek 3 znie:

„(3) Organizácia nemôže okamžite zrušiť pracovný pomer s ťarchavou pracovníčkou ani s pracovníčkou alebo osamelým pracovníkom, pokiaľ sa trvale starajú o dieťa mladšie ako tri roky; môže však s nimi, s výnimkou pracovníčky na materskej dovolenke (§ 157 ods. 1), z dôvodov uvedených v odseku 1 rozviazať pracovný pomer výpoveďou.“.

17. V § 61

za odsek 1 sa vkladá nový odsek 2, ktorý znie:

„(2) Ak celkový čas, za ktorý by sa mala pracovníkovi poskytnúť náhrada mzdy, presahuje šesť mesiacov, môže súd na žiadosť organizácie jej povinnosť nahradiť mzdu za ďalší čas primerane znížiť, prípadne náhradu mzdy pracovníkovi vôbec nepriznať; súd pri svojom rozhodovaní prihliadne najmä na to, či pracovník bol medzitým inde zamestnaný, akú prácu tam vykonával a aký zárobok dosiahol alebo z akého dôvodu sa do práce nezapojil.“,

doterajší odsek 2 sa označuje ako odsek 3.

18. § 73 písm. c) znie:

„c) dodržiavať predpisy vzťahujúce sa na prácu nimi vykonávanú, najmä predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ostatné pracovnoprávne predpisy a predpisy o ochrane proti požiarom,“.

19. § 74 ods. 1 písm. g) znie:

„g) zabezpečovať dodržiavanie pracovnoprávnych a iných predpisov, najmä viesť pracovníkov k pracovnej disciplíne, oceňovať ich iniciatívu a pracovné úsilie, zabezpečovať, aby sa budovateľské úsilie pracujúcich nenarušovalo prejavmi nedisciplinovanosti a neplnením pracovných povinností, a vyvodzovať dôsledky z porušenia pracovných povinností.“.

20. § 79 ods. 1 znie:

„(1) Kárne opatrenie môže sa uložiť len do jedného mesiaca odo dňa, keď sa o porušení pracovnej disciplíny organizácia dozvedela, a ak ide o prípady uvedené v § 78 ods. 2, odo dňa, keď sa o ňom dozvedel orgán jej nadriadený. Ak pracovník pracujúci v zahraničí porušil pracovnú disciplínu za svojho pobytu v cudzine, možno mu za také porušenie pracovnej disciplíny uložiť kárne opatrenie ešte do jedného mesiaca po jeho návrate z cudziny. Ak porušenie pracovnej disciplíny je predmetom vyšetrovania iného orgánu, začína sa jednomesačná lehota na uloženie kárneho opatrenia dňom, keď sa organizácia dozvedela o výsledku tohto vyšetrovania, a v prípadoch uvedených v § 78 ods. 2 dňom, keď sa o ňom dozvedel orgán jej nadriadený. Kárne opatrenie možno však uložiť najneskoršie vždy do jedného roka odo dňa, keď pracovník pracovnú disciplínu porušil.“.

21. V § 80 ods. 2 znie:

„(2) Kárne opatrenie nemožno uložiť za porušenie pracovnej disciplíny, ak zaň pracovníkovi právoplatne uložil opatrenie iný orgán než orgán organizácie alebo ak bol preň právoplatne odsúdený.“.

22. § 81 znie:

„§ 81

(1) Ak pracovník nesúhlasí s rozhodnutím, ktorým mu bolo uložené niektoré z kárnych opatrení, môže do 15 dní od jeho doručenia podať návrh na jeho zrušenie rozhodcovskej komisii. Podanie návrhu má odkladný účinok, s výnimkou návrhu na zrušenie kárnych opatrení uvedených v § 77 ods. 1 písm. c).

(2) Rozhodcovská komisia návrh prerokuje a rozhodnutie o uložení kárneho opatrenia potvrdí alebo zruší. To isté platí, ak rozhodnutie o uložení kárneho opatrenia preskúma súd (§ 208 a 212). Účastníkmi konania sú organizácia, ktorej pracovník kárne opatrenie uložil, a pracovník, ktorému bolo kárne opatrenie uložené.

(3) Ak rozhodnutie rozhodcovskej komisie, ktorým rozhodnutie o uložení kárneho opatrenia bolo zrušené, nadobudne právoplatnosť, môže vedúci organizácie uložiť nové kárne opatrenie len do 15 dní odo dňa, keď rozhodnutie o zrušení nadobudlo právoplatnosť; pritom je viazaný právnym názorom rozhodcovskej komisie. To isté platí, ak rozhodnutie o uložení kárneho opatrenia zrušil súd.“.

23. § 82 ods. 6 znie:

„(6) Ústredné orgány vykonávajúce štátnu správu v odbore dopravy vydajú po dohode s príslušnými odborovými orgánmi disciplinárne poriadky, v ktorých môžu ustanoviť ako ďalšie kárne opatrenie zníženie osobnej hodnosti a prevedenie na inú prácu až na dobu jedného roka, a pokiaľ ide o členov posádok československých námorných lodí, aj odopretie vychádzky na pevninu najviac na päť dní od priplávania do prístavu.“.

24. V § 85

v odseku 1 prvej vete sa za slovo „odchylne“ vkladajú slová „podľa smerníc vydaných ústredným orgánom po dohode s príslušným odborovým orgánom;“,

odsek 3 znie:

„(3) Pracovníkom v doprave a spojoch môžu rozvrhnúť pracovný čas príslušné ústredné orgány po dohode s príslušným odborovým orgánom.“.

25. § 86 ods. 3 znie:

„(3) Kratší pracovný čas sa nemusí rozvrhnúť na všetky pracovné dni.“.

26. V § 87 ods. 3 veta za bodkočiarkou znie:

„v poľnohospodárstve, v doprave, v spojoch, v kultúrnych zariadeniach a v obchode sa môže pracovný čas tej istej smeny takto rozdeliť aj na viac častí.“.

27. § 92 ods. 3 znie:

„(3) Vláda Československej socialistickej republiky po prerokovaní s Ústrednou radou odborov pre organizácie riadené federálnymi ústrednými orgánmi a vláda Českej socialistickej republiky po prerokovaní s Českou odborovou radou a vláda Slovenskej socialistickej republiky po prerokovaní so Slovenskou odborovou radou pre organizácie riadené ústrednými orgánmi republík a národnými výbormi môžu ustanoviť,

a) že nepretržitý odpočinok v týždni môže byť vo výnimočných prípadoch skrátený až na 24 hodín, u pracovníkov s kratším pracovným časom až na 18 hodín a u pracovníkov v spojoch a u členov posádok Československých námorných lodí aj pod tieto hranice,

b) v ktorých prípadoch sa môže pracovníkom v poľnohospodárstve a pracovníkom, ktorých pracovný čas bol rozvrhnutý nerovnomerne podľa § 85 ods. 2, poskytovať nepretržitý odpočinok v týždni raz za dva týždne.“.

28. § 94 znie:

„§ 94

Aby pracovníci mohli lepšie využiť dni pracovného pokoja na oddych, aj so zreteľom na potreby národného hospodárstva môže vláda Československej socialistickej republiky po prerokovaní s Ústrednou radou odborov ustanoviť, že sa dni pracovného pokoja presúvajú v súvislosti so sviatkami na iné dni tak, aby deň alebo viacej dní pracovného pokoja na seba nadväzovalo, prípadne urobiť z týchto dôvodov aj iné presuny pracovného času. Vláda Slovenskej socialistickej republiky môže určiť po prerokovaní so Slovenskou odborovou radou presun pracovného času v súvislosti so štátnym sviatkom Slovenskej socialistickej republiky.“.

29. V § 97 sa odsek 4 rozdeľuje na odseky 4 a 5, ktoré znejú:

„(4) Vláda Československej socialistickej republiky po prerokovaní s Ústrednou radou odborov pre organizácie riadené federálnymi ústrednými orgánmi a vláda Českej socialistickej republiky po prerokovaní s Českou odborovou radou a vláda Slovenskej socialistickej republiky po prerokovaní so Slovenskou odborovou radou pre organizácie riadené ústrednými orgánmi republík a národnými výbormi môžu povoliť prácu nadčas z vážnych dôvodov na prechodný čas aj nad hranice určené v predchádzajúcich odsekoch.

(5) Vláda Československej socialistickej republiky po prerokovaní s Ústrednou radou odborov môže určiť, ktoré druhy nadčasovej práce sa nezahŕňajú do počtu hodín najvyššie prípustnej nadčasovej práce v roku.".

30. V § 100 ods. 2 písm. c) sa slová „alebo ak ho zmenila zamestnaná matka z dôvodov starostlivosti o svoje dieťa" nahrádzajú slovami „alebo ak ho zmenila pracovníčka trvale sa starajúca o dieťa z dôvodov tejto starostlivosti.".

31. § 101 ods. 5 znie:

“(5) Ak čerpá dovolenku pracovník s pracovným časom nerovnomerne rozvrhnutým na jednotlivé týždne alebo na obdobie celého kalendárneho roka (§ 85), patrí mu toľko pracovných dní dovolenky, koľko ich na dobu jeho dovolenky pripadá v celoročnom priemere. Ústredné orgány vykonávajúce štátnu správu v odboroch dopravy a spojov môžu po dohode s príslušným odborovým orgánom určiť, ktorým pracovníkom s pracovným časom nerovnomerne rozvrhnutým a za akých podmienok sa môže dovolenka poskytovať v kalendárnych dňoch.„.

32. § 105 ods. 2 znie:

„(2) Vláda Československej socialistickej republiky po dohode s Ústrednou radou odborov určí, ktorí ďalší pracovníci vykonávajúci práce zvlášť obťažné alebo zdraviu škodlivé majú nárok na dodatkovú dovolenku, za akých podmienok a v akej dĺžke. Federálne ministerstvo práce a sociálnych vecí vydá po dohode s ministerstvami zdravotníctva Českej socialistickej republiky a Slovenskej socialistickej republiky, s ostatnými zúčastnenými ústrednými orgánmi a Ústrednou radou odborov zoznamy druhov prác zvlášť obťažných alebo zdraviu škodlivých a pracovísk a oblastí, kde sa také práce vykonávajú; pritom môže bližšie určiť okruh pracovníkov, ktorým sa dodatková dovolenka poskytuje a vymedziť druh a rozsah podmienok, ktoré odôvodňujú jej poskytovanie.".

33. V § 110

odsek 1 písm. e) a odsek 2 znejú:

„e) za akých podmienok sa predlžuje dovolenka až o jeden týždeň pracovníkom, ktorých pracovný čas bol rozvrhnutý nerovnomerne podľa § 85 ods. 2, prípadne ďalším pracovníkom, pokiaľ ich práca podstatne závisí od poveternostných vplyvov, ak čerpajú dovolenku v období, ktoré podľa rozhodnutia príslušného ústredného orgánu je obdobím s nižšou potrebou práce.

(2) Federálne ministerstvo práce a sociálnych vecí môže po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi a príslušnými odborovými orgánmi ustanoviť podmienky, za ktorých môžu členovia posádok československých námorných lodí a pracovníci pracujúci v cudzine čerpať dovolenku v tuzemsku až do konca budúceho kalendárneho roka, a podmienky poskytovania dovolenky v tuzemsku pracovníkom, ktorí nastupujú na pracovisko mimo územia Československej socialistickej republiky alebo sa z takého pracoviska vracajú.",

odsek 3 sa vypúšťa.

34. § 115 ods. 4 druhá veta znie:

„Vláda Českej socialistickej republiky po prerokovaní s Českou odborovou radou a vláda Slovenskej socialistickej republiky po prerokovaní so Slovenskou odborovou radou môžu ustanoviť, za ktorých podmienok uhradí národný výbor náklady na prípadný doplatok mzdy organizácii, ktorá ho poskytla.".

35. V § 116 sa vypúšťa odsek 6.

36. § 122 ods. 1 písm. b) a d) znejú:

„b) preddavok na mzdu (jej zložku), ktorú je pracovník povinný vrátiť preto, že neboli splnené podmienky pre priznanie tejto mzdy (jej zložky),",

d) sumy prepadajúce štátu v dôsledku právoplatne uloženého nápravného opatrenia a peňažné tresty (pokuty), ako aj náhrady uložené pracovníkovi vykonateľným rozhodnutím príslušných orgánov,".

37. § 124 sa dopĺňa odsekom 4, ktorý znie:

„(4) Vláda Českej socialistickej republiky po prerokovaní s Českou odborovou radou a vláda Slovenskej socialistickej republiky po prerokovaní so Slovenskou odborovou radou môžu

a) ustanoviť, kedy organizácii uhradí vyplatenú náhradu mzdy národný výbor,

b) upraviť poskytovanie náhrady mzdy a jej úhradu, pokiaľ ide o pracovníkov uvoľňovaných pre spoločenské organizácie s pôsobnosťou obmedzenou na územie Českej socialistickej republiky alebo Slovenskej socialistickej republiky.".

38. V § 130 ods. 1 sa slová „predpisy vydané podľa § 131 ods. 2" nahrádzajú slovami „predpisy uvedené v § 131".

39. § 131 znie:

„§ 131

a) náhrady cestovných, sťahovacích a iných výdavkov, ktoré im vzniknú pri plnení pracovných povinností,

b) náhrady za používanie vlastného náradia, zariadenia a predmetov potrebných na výkon práce, pokiaľ ich používajú s jej súhlasom.".

40. V § 133

vkladá sa nový odsek 2, ktorý znie:

„(2) Organizácie sú povinné poskytovať pracovníkom, u ktorých to vyžaduje ochrana ich života a zdravia alebo ochrana života a zdravia občanov, na bezplatné používanie potrebné osobné ochranné pracovné prostriedky, včítane umývacích, čistiacich a dezinfekčných prostriedkov, a nápoje určené v hygienických predpisoch. Rozsah a bližšie podmienky poskytovania osobných ochranných pracovných prostriedkov ustanovujú smernice, ktoré vydajú ústredné orgány pre organizácie nimi riadené po dohode s príslušným ministerstvom financií a s príslušnými odborovými orgánmi na základe zásad ustanovených vládou Československej socialistickej republiky po dohode s Ústrednou radou odborov.",

doterajší odsek 2 sa označuje ako odsek 3 a doterajší odsek 3 sa označuje ako odsek 4.

41. § 135 ods. 2 sa dopĺňa ustanovením písm. e), ktoré znie:

„e) podrobiť sa vyšetreniu, ktoré vykonáva organizácia alebo príslušný orgán štátnej správy, aby zistili, či nie sú pod vplyvom alkoholu alebo iných omamných prostriedkov, pokiaľ vykonávajú činnosť, pri ktorej by mohli ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo majetok; okruh týchto činností a okruh osôb a orgánov oprávnených dať pracovníkovi pokyn, aby sa vyšetreniu podrobil, určia pracovné poriadky, prípadne organizácie po dohode so závodným výborom.".

42. § 136 ods. 1 písm. e) znie:

„e) zúčastňovať sa na rokovaniach o otázkach bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.".

43. V § 137

v odseku 1 sa slovo „časti" nahrádza slovom „hlavy",

odsek 4 znie:

„(4) Organizáciu a výkon spoločenskej kontroly nad dodržiavaním pracovnoprávnych predpisov na úseku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vo výrobných družstvách, v jednotných roľníckych družstvách, v bytových družstvách a v družstvách vzájomnej občianskej pomoci upravia príslušné ústredné orgány podľa zásad ustanovených vládou Českej socialistickej republiky a vládou Slovenskej socialistickej republiky.".

44. § 139 sa dopĺňa odsekom 4, ktorý znie:

„(4) Ústredné orgány môžu po dohode s príslušným ministerstvom financií a príslušnými odborovými orgánmi vydať podľa zásad ustanovených vládou Československej socialistickej

republiky a Ústrednou radou odborov podrobnejšie predpisy o povinnostiach organizácií podľa predchádzajúcich odsekov.".

45. § 140 ods. 1 znie:

„(1) Organizácie umožňujú pracovníkom vo všetkých smenách závodné stravovanie zodpovedajúce zásadám správnej výživy a zabezpečujú im vhodné nápoje priamo na pracoviskách alebo v ich blízkosti. Vláda Československej socialistickej republiky môže po dohode s Ústrednou radou odborov upraviť organizáciu závodného stravovania a podmienky pre jeho uskutočňovanie a financovanie. Ústredné orgány riadia uskutočňovanie závodného stravovania a organizujú jeho rozvoj v súlade s predpismi, ktoré vydá Ministerstvo obchodu Českej socialistickej republiky po dohode s Českou odborovou radou a Ministerstvo obchodu Slovenskej socialistickej republiky po dohode so Slovenskou odborovou radou.".

46. V § 141 sa jeho doterajšie znenie označuje ako odsek 1 a pripája sa odsek 2, ktorý znie:

„(2) Ministerstvo školstva a Ministerstvo zdravotníctva Českej socialistickej republiky po prerokovaní s Českou odborovou radou a Ministerstvo školstva a Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky po prerokovaní so Slovenskou radou vydajú podrobnejšie predpisy na vykonanie odseku 1, najmä aj o organizácii a zásadách výchovy a vzdelávania pracovníkov v rámci výchovnej sústavy nadväzujúcej na výchovu a vzdelanie poskytované v školách a o dozore nad uskutočňovaním výchovy a vzdelávania v organizáciách.".

47. § 142 ods. 2 znie:

„(2) Organizácia je povinná utvoriť mladistvým, ktorí vstúpili po skončení povinnej školskej dochádzky priamo do pracovného pomeru, podmienky pre úspešné uskutočňovanie ich odbornej výchovy a výcviku podľa smerníc pre ďalšie vzdelávanie pracovníkov, prípadne ich viesť aj k príprave na učňovské skúšky vo vhodnom odbore; smernice vydajú po dohode s príslušnými ministerstvami práce a sociálnych vecí Ministerstvo školstva Českej socialistickej republiky po prerokovaní s Českou odborovou radou a Ministerstvo školstva Slovenskej socialistickej republiky po prerokovaní so Slovenskou odborovou radou. V učebných plánoch pre týchto mladistvých určí ministerstvo školstva aj náplň ich činnosti a rozvrhnutie ich pracovného času, ako aj či a aký čas školskej prípravy sa započítava do určeného týždenného pracovného času mladistvých a ako sa na tento účel posudzuje čas odpadnutého školského vyučovania.".

48. § 143 ods. 1 znie:

„(1) Organizácia môže s pracovníkom uzavrieť dohodu, ktorou sa organizácia zaväzuje umožniť pracovníkovi získanie alebo zvýšenie kvalifikácie a pracovník sa zaväzuje zotrvať v organizácii po určitý čas v pracovnom pomere alebo uhradiť jej náklady spojené so získaním alebo zvýšením kvalifikácie. Organizácia sa môže s pracovníkom tiež dohodnúť, že pracovník jej uhradí aj náklady, ktoré do skončenia pracovného pomeru vynaložila na získanie alebo zvýšenie jeho kvalifikácie, ak pracovník dá výpoveď pred získaním predpokladanej kvalifikácie alebo pred jej zvýšením.".

49. § 152 ods. 2 znie:

„(2) Pokiaľ to vyžaduje naliehavý záujem spoločnosti a ak ide o menej namáhavé práce, môže dočasne povoľovať nočnú prácu žien starších ako 18 rokov

a) vláda Československej socialistickej republiky po prerokovaní s Ústrednou radou odborov pre organizácie riadené federálnymi ústrednými orgánmi,

b) vláda Českej socialistickej republiky po prerokovaní s Českou odborovou radou a vláda Slovenskej socialistickej republiky po prerokovaní so Slovenskou odborovou radou pre organizácie riadené ústrednými orgánmi republík a národnými výbormi.".

50. § 155, včítane nadpisu, znie:

„§ 155
Rozviazanie pracovného pomeru

Výpoveďou môže organizácia rozviazať pracovný pomer s ťarchavou pracovníčkou a s pracovníčkou trvale sa starajúcou o dieťa mladšie ako tri roky len celkom výnimočne v prípadoch uvedených v § 46 ods. 1 písm. a) a b) a v § 53.".

51. V § 160 ods. 1 sa za slová „na neskoršie osvojenie" vkladajú slová „alebo do pestúnskej starostlivosti,".

52. V § 162 ods. 2 druhá veta znie:

„Podrobnosti určí Federálne ministerstvo národnej obrany a Federálne ministerstvo vnútra.".

53. V § 193 ods. 1 sa v ustanovení písm. a) pripájajú slová „prípadne na dôchodku,".

54. Za § 195 sa vkladá nový § 195a, ktorý znie:

„§ 195a

Náhrada za stratu na dôchodku patrí v sume rovnajúcej sa rozdielu medzi výškou dôchodku, na ktorý poškodenému vznikol nárok, a výškou dôchodku, na ktorý by mu vznikol nárok, keby nedošlo k zníženiu jeho zárobku následkom poškodenia zdravia pracovným úrazom alebo chorobou z povolania.".

55. V § 197 ods. 1 sa pripája ustanovenie písm. e), ktoré znie:

„e) náhradu vecnej škody.".

56. V § 199 ods. 3 sa vypúšťa druhá veta.

57. V § 200 sa jeho doterajšie znenie označuje ako odsek 1 a pripája sa odsek 2, ktorý znie:

„(2) Náhrada vecnej škody patrí dedičom pracovníka.".

58. V § 202 sa jeho doterajšie znenie označuje ako odsek 1 a pripája sa odsek 2, ktorý znie:

„(2) Vláda Československej socialistickej republiky môže po dohode s Ústrednou radou odborov vzhľadom na zmeny, ktoré nastali vo vývoji mzdovej úrovne, upraviť podmienky, výšku a spôsob náhrady za stratu na zárobku patriacej pracovníkom po skončení pracovnej neschopnosti vzniknuvšej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania.".

59. V § 206 ods. 2 veta za bodkočiarkou znie: „potrebné odchýlky v odbore svojej pôsobnosti môže určiť Federálne ministerstvo národnej obrany a Federálne ministerstvo vnútra.".

60. Ustanovenia druhej časti deviatej hlavy znejú:

„DEVIATA HLAVA
PRACOVNÉ SPORY

Právomoc prejednávať pracovné spory

§ 207

(1) Spory medzi organizáciou a pracovníkom o nároky z pracovného pomeru prejednávajú a rozhodujú v rozhodcovskom konaní rozhodcovské komisie (ďalej len „komisia“) a súdy.

(2) Komisie ustanovujú a riadia odborové orgány.

§ 208

(1) Komisie prejednávajú v rozhodcovskom konaní spory o obsah potvrdenia o zamestnaní (§ 60 ods. 1), o obsah posudkov o pracovnej činnosti (§ 60 ods. 2) a o návrhu na zrušenie kárneho opatrenia (§ 81 ods. 1). Ostatné pracovné spory prejednávajú, ak sa sporný nárok uplatňuje v komisii v čase, keď pracovný pomer ešte trvá, ako aj spory o nároky vzniknuvšie organizácii z toho istého dôvodu voči niekoľkým pracovníkom, pokiaľ aspoň jeden z nich je dosiaľ v pracovnom pomere s organizáciou. Neprejednávajú však pracovné spory o vznik a skončenie pracovného pomeru a o nároky z toho vyplývajúce, ako ani pracovné spory, ktorých účastníkom je vedúci organizácie alebo organizačnej jednotky, v ktorej sú komisie ustanovené, prípadne jeho zástupca.

(2) Pracovné spory, ktorých prejednávanie je v právomoci komisií, prejednávajú súdy len vtedy, ako rozhodcovské konanie bolo bezvýsledné (§ 212 ods. 1) alebo ak nie je ustanovená komisia príslušná na prejednanie sporu.

(3) Komisia prejedná spor o náhradu škody spôsobenej pracovníkom organizácii trestným činom, prečinom alebo priestupkom len vtedy, ak už nie je o nároku na náhradu škody začaté konanie v súvislosti s konaním o takom čine alebo ak v súvislosti s týmto konaním príslušný orgán už o nároku na náhradu škody nerozhodol. Ak komisia zistí, že sa o takom nároku začalo konanie pred príslušným orgánom, vyčká jeho výsledok; právoplatné rozhodnutie, že tu ide o trestný čin, prečin alebo priestupok a kto ho spáchal, je pre komisiu záväzné.

Rozhodcovské konanie

§ 209

(1) Komisia prejednáva a rozhoduje ako celok alebo v užších komisiách zložených najmenej z troch jej členov.

(2) Komisia sa usiluje predovšetkým o urovnanie sporu zmierom. Ak dôjde k zmieru, komisia ho schváli, ak neodporuje právnym predpisom.

(3) Ak sa nepodarí zmier dosiahnuť, prípadne ak komisia zmier neschválila, komisia po prejednaní o spore rozhodne.

§ 210

(1) Komisia musí dbať na to, aby sa pri prejednávaní zistil skutočný stav veci čo najúplnejšie, najúčelnejšie a najrýchlejšie a aby dojednaný zmier, prípadne rozhodnutie o spore boli v súlade s právnymi predpismi.

(2) Komisia si vyžiada od účastníkov sporu potrebné podklady a prizve na prejednávanie účastníkov sporu a podľa potreby aj ďalšie osoby, ktoré môžu prispieť k objasneniu veci. Tieto osoby sú povinné prísť na prejednávanie, vypovedať pravdu a nič nezamlčovať.

(3) Ak je účastníkom sporu mladistvý pracovník, prizve komisia na prejednávanie aj jeho zákonného zástupcu, a ak ide o pracovníka, ktorému súd ustanovil opatrovníka, aj jeho opatrovníka.

§ 211

(1) Proti rozhodnutiu komisie môže účastník sporu podať námietky do 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia. Námietky sú podané včas aj vtedy, ak sú podané po uplynutí pätnásťdňovej lehoty preto, že účastník sporu sa spravoval nesprávnym poučením o námietkach. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o námietkach alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že námietky nie sú prípustné, možno podať námietky do troch mesiacov od doručenia.

(2) Komisia odpustí zmeškanie lehoty na podanie námietok, ak účastník sporu alebo jeho zástupca ju zmeškal z ospravedlniteľného dôvodu a námietky boli podané do pätnástich dní od odpadnutia prekážky. Námietky podané proti rozhodnutiu komisie, ktorým bola žiadosť o odpustenie zmeškania lehoty zamietnutá, majú účinky uvedené v § 212 ods. 2.

(3) Zmier schválený komisiou a rozhodnutie komisie, proti ktorému neboli v určenej lehote podané námietky, nadobúdajú právoplatnosť a sú záväzné pre účastníkov sporu i pre všetky orgány.

(4) Ak nebola v určenej lehote splnená povinnosť prevzatá zmierom schváleným v rozhodcovskom konaní alebo uložená právoplatným rozhodnutím komisie, môže sa oprávnený domáhať na súde súdneho výkonu tohto zmieru alebo rozhodnutia.

§ 212

(1) Rozhodcovské konanie je bezvýsledné, ak proti rozhodnutiu komisie boli podané v určenej lehote námietky alebo ak účastník sporu navrhol, aby sa spor postúpil na ďalšie prejednávanie súdu, pretože do 30 dní od podania návrhu na začatie rozhodcovského konania nebol v ňom ani schválený zmier, ani nebolo vydané rozhodnutie.

(2) Pri bezvýslednom konaní je komisia povinná bezodkladne postúpiť spor na ďalšie prejednávanie súdu, v obvode ktorého má sídlo; konanie na súde sa začína dňom, keď postúpená vec došla súdu. Ak komisia túto povinnosť nesplní, môže sa navrhovateľ obrátiť priamo na súd.

§ 213

(1) Právoplatné rozhodnutie komisie a schválenie zmieru komisiou môže súd zrušiť, ak je v rozpore s právnymi predpismi; ak dôjde k zrušeniu, rozhodne súd aj vo veci samej.

(2) Návrh na zrušenie môže podať účastník sporu najneskoršie do troch rokov od právoplatnosti schváleného zmieru alebo rozhodnutia; v rovnakej lehote môže návrh podať aj vyšší odborový orgán, prokurátor alebo národný výbor, ak sa domnieva, že to vyžaduje záujem spoločnosti.

§ 214

(1) Komisia zruší na návrh účastníka sporu schválenie zmieru alebo svoje právoplatné rozhodnutie, ak sa dodatočne zistili závažné okolnosti, ktoré tento účastník nemohol bez svojej viny v spore použiť a ktoré odôvodňujú podstatne priaznivejšie rozhodnutie v jeho prospech.

(2) Návrh na zrušenie môže účastník podať iba do troch mesiacov odo dňa, keď sa dozvedel o okolnostiach odôvodňujúcich navrhovanú zmenu, najneskoršie však do troch rokov od právoplatnosti schváleného zmieru alebo rozhodnutia.

(3) Ak komisia zamietne návrh ako bezdôvodný, môže účastník podať proti tomuto rozhodnutiu námietky podľa § 211 ods. 1; pre konanie o námietkach platí ustanovenie § 212 ods. 2.

§ 215
Trovy konania

(1) Ak sa rozhodcovské konanie skončí schválením zmieru, nemá žiaden z účastníkov sporu právo na náhradu trov konania, pokiaľ v zmieri nebolo o náhrade trov dojednané niečo iné.

(2) Ak sa rozhodcovské konanie neskončí schválením zmieru, má pracovník, ktorý mal v spore úspech, voči organizácii nárok na náhradu trov účelne vynaložených na uplatňovanie svojho práva, včítane prípadných trov na zastúpenie a náhrady mzdy. Ak má úspech iba čiastočný, má nárok na náhradu pomernej časti týchto trov; komisia mu však môže priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech len v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku. Povinnosť uhradiť a výšku náhrady určí komisia v rozhodnutí o spore.

(3) Organizácia, ktorá je účastníkom sporu, je povinná uhradiť osobám, ktoré boli prizvané na prejednávanie a neboli účastníkmi sporu, výdavky, ktoré im vznikli účasťou na konaní, a poskytnúť im náhradu mzdy, prípadne znalečné.

§ 216

(1) Ústredná rada odborov po dohode s Federálnym ministerstvom práce a sociálnych vecí, Federálnym ministerstvom financií a s ministerstvami spravodlivosti Českej socialistickej republiky a Slovenskej socialistickej republiky určí, kde a akým spôsobom sa komisie ustanovujú, a podrobnosti o vykonávaní rozhodcovského konania.

(2) Český zväz výrobných družstiev a Slovenský zväz výrobných družstiev určia, ktoré orgány vykonávajú pôsobnosť komisií pri prejednávaní pracovných sporov vo výrobných družstvách, a podrobnejšie upravia vykonávanie rozhodcovského konania týmito orgánmi.".

61. § 230 ods. 2 znie:

„(2) Učni dostanú odmenu, ktorá sleduje výchovné ciele, a hmotné zabezpečenie podľa zásad ustanovených vládou Československej socialistickej republiky po prerokovaní s Ústrednou radou odborov. Podrobnosti o výške odmeny, o ubytovaní a stravovaní učňov a o rozsahu a podmienkach ich príspevku na ubytovanie a stravovanie určia ministerstvá práce a sociálnych vecí Českej socialistickej republiky a Slovenskej socialistickej republiky po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi a príslušnými odborovými orgánmi.".

62. § 232 znie:

„§ 232

(1) Organizácie sú povinné zabezpečovať plnenie svojich úloh predovšetkým pracovníkmi v pracovnom pomere; len výnimočne môžu na plnenie svojich úloh alebo na zabezpečenie

svojich potrieb uzavierať s občanmi aj dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru (dohody o pracovnej činnosti a dohody o vykonaní práce), ak sú splnené podmienky uvedené v ďalších ustanoveniach tejto časti.

(2) Dohody o pracovnej činnosti možno uzavierať na vykonávanie opakujúcej sa pracovnej činnosti, pri ktorej priemerný čas skutočného výkonu práce nepresahuje polovicu určeného týždenného pracovného času, pri prácach sezónnej povahy určený týždenný pracovný čas a ktorá sa vykonáva v dojednanom rozsahu buď

a) nepravidelne podľa časových možností pracovníka, alebo

b) pravidelne, ale za takých prevádzkových podmienok, že by bolo z hľadiska záujmov spoločnosti pre organizáciu neúčelné a nehospodárne, aby výkon tejto činnosti sústavne riadila, sledovala jej vykonávanie a kontrolovala dodržiavanie určeného pracovného času.

(3) Dohody o vykonaní práce možno uzavierať len na vykonanie ojedinelej určitej pracovnej úlohy vymedzenej výsledkom práce, ktorú nemožno zabezpečiť pracovníkmi organizácie v rámci ich povinností z pracovného pomeru buď preto, že táto úloha nevyplýva z bežnej činnosti organizácie, alebo preto, že to výnimočne vyžaduje povaha takej úlohy.".

63. V § 238 ods. 1 sa na konci pripája táto veta:

„V pracovných poriadkoch možno určiť, v ktorých prípadoch môžu pracovníci uzavrieť dohodu o vykonaní práce s inou organizáciou, než s ktorou sú v pracovnom pomere, so zreteľom na záujmy spoločnosti, plnenie úloh z pracovného pomeru alebo na ich zdravotný stav len s predchádzajúcim súhlasom organizácie, s ktorou sú v pracovnom pomere.".

65. § 239 znie:

„§ 239

Vláda Československej socialistickej republiky môže po prerokovaní s Ústrednou radou odborov určiť zásady pre odmeňovanie činností a prác vykonávaných na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru a prípadne aj ďalšie podmienky pre uzavieranie týchto dohôd. Na základe týchto zásad upravia odmeňovanie týchto činností a prác príslušné ústredné orgány, a pokiaľ ide o činnosti a práce vyskytujúce sa vo viacerých odvetviach, ministerstvá práce a sociálnych vecí Českej socialistickej republiky a Slovenskej socialistickej republiky.".

65. V § 261 sa vypúšťa odsek 4.

66. V § 266

odsek 3 znie:

„(3) Ak pripadne posledný deň lehoty na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližšie nasledujúci pracovný deň.",

pripája sa odsek 4, ktorý znie:

„(4) Výpovedné lehoty sa končia uplynutím posledného dňa príslušného kalendárneho mesiaca, s výnimkami vyplývajúcimi z ustanovení § 47 ods. 2, § 48 ods. 2, § 49 písm. b) a § 237 ods. 2.".

67. § 267 znie:

„§ 267

(1) Pokiaľ to vyžaduje účinná ochrana štátnych záujmov alebo dôležité hospodárske záujmy, môže vláda Československej socialistickej republiky po prerokovaní s Ústrednou radou odborov pre pracovníkov vysielaných do cudziny povoliť odchýlky od ustanovení Zákonníka práce, pokiaľ ide

a) o preloženie na pracovisko v cudzine a o odvolanie z neho,

b) o dĺžku určeného týždenného pracovného času, jeho rozvrhnutie a prácu v dňoch pracovného pokoja v cudzine,

c) o uzavieranie vedľajších pracovných pomerov a dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru.

(2) Pracovné pomery pracovníkov, ktorí podľa pracovnej zmluvy nepracujú na pracovisku organizácie a vykonávajú pre ňu dojednané práce doma (ďalej len „domácki pracovníci“), spravujú sa ustanoveniami Zákonníka práce s týmito odchýlkami:

a) na týchto pracovníkov sa nevzťahujú ustanovenia o rozvrhnutí určeného týždenného pracovného času a o prestojoch,

b) pri osobných prekážkach v práci im nepatrí od organizácie náhrada mzdy,

c) nepatrí im príplatok za prácu nadčas ani príplatok za prácu v noci, v sobotu, v nedeľu alebo vo sviatok.

(3) Vláda Československej socialistickej republiky po prerokovaní s Ústrednou radou odborov môže určiť ďalšie odchýlky pre domáckych pracovníkov, pokiaľ to budú vyžadovať ich odlišné pracovné podmienky, prípadne určiť, že pri niektorých osobných prekážkach v práci im patrí od organizácie náhrada mzdy.".

68. § 267a písm. e) druhá veta znie:

„Orgány oprávnené ukladať kárne opatrenia určí Český zväz výrobných družstiev a Slovenský zväz výrobných družstiev.".

69. V § 268 sa slová „pracovné pomery" nahrádzajú slovami „pracovnoprávne vzťahy".

70. V § 269 sa vkladá nové ustanovenie písm. e), ktoré znie:

„e) občan, ktorý dojednal pracovný pomer s iným občanom, zodpovedá tomuto občanovi za škodu, ktorú utrpel pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s tým, pokiaľ nepreukázal, že škodu nezavinil; zodpovednosť občana sa pomerne obmedzí, ak preukáže, že škodu zavinil aj poškodený pracovník.",

doterajšie ustanovenia písmen e) a f) sa označujú písmenami f) a g).

71. § 270 znie:

„§ 270

Osamelí pracovníci, ktorí sa trvale starajú o dieťa mladšie ako jeden rok, nesmú sa vysielať na pracovné cesty mimo obvodu obce svojho pracoviska alebo bydliska, nesmú sa zamestnávať nočnou prácou a prácou nadčas a možno ich preložiť iba na ich žiadosť.".

72. V § 270a

odsek 1 znie:

„(1) Okresný národný výbor je oprávnený uložiť organizácii za porušenie povinností vyplývajúcich z pracovnoprávnych predpisov pokutu až do sumy 100 000 Kčs a pri opätovnom

porušení povinností, za nedodržanie ktorých bola už pokuta uložená, pokutu až do sumy 500 000 Kčs. Pokutu možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa okresný národný výbor dozvedel o porušení týchto povinností, najneskoršie však do troch rokov odo dňa, keď ich organizácia porušila. Pokuty idú do príslušného štátneho rozpočtu.",

odsek 3 sa vypúšťa a doterajší odsek 4 sa označuje ako odsek 3.

73. § 274 ods. 1 znie:

„(1) Osamelými sa rozumejú nevydaté, ovdovené alebo rozvedené ženy, slobodní, ovdovení alebo rozvedení muži a ženy i muži osamelí z iných vážnych dôvodov, ak nežijú s druhom, prípadne s družkou.".

74. § 275 znie:

§ 275

(1) Základom na zistenie priemerného zárobku je hrubý zárobok pracovníka za predchádzajúci kalendárny rok.

(2) Vláda Československej socialistickej republiky po prerokovaní s Ústrednou radou odborov ustanoví spôsob zisťovania priemerného zárobku, a ktoré zložky mzdy sa započítavajú do základu na zistenie priemerného zárobku, prípadne v akej výške.

(3) Federálne ministerstvo práce a sociálnych vecí po prerokovaní s Federálnym ministerstvom financií a Ústrednou radou odborov

a) upraví podrobnosti o zisťovaní priemerného zárobku,

b) môže v odôvodnených prípadoch povoľovať odchýlky od všeobecne platnej úpravy pre niektoré skupiny pracovníkov v súvislosti so zmenami v odmeňovaní pracovníkov alebo s úpravami pracovného času,

c) na základe zásad určených vládou Československej socialistickej republiky môže také odchýlky povoľovať, aj pokiaľ by to vyžadovali iné závažné okolnosti.“.

75. V § 38 ods. 3, § 51 ods. 3, § 110 ods. 1, § 120 ods. 1, § 122 ods. 2, § 124 ods. 3, § 125 ods. 2 a 6, § 126 ods. 3, § 128 ods. 2, § 144 ods. 2, § 150 ods. 2, § 167 ods. 2 a 4 a § 203 ods. 1 ods. 1 sa za slovo „vláda“ („vládou“) skladajú slová „Československej socialistickej republiky“.

76. V § 110 ods. 1 a § 203 ods. 1 sa nahrádzajú slová „na návrh Ústrednej rady odborov“ slovami „po prerokovaní s Ústrednou radou odborov“, v § 124 ods. 3, § 125 ods. 6, § 126 ods. 3 a § 206 ods. 1 sa vypúšťajú slová „alebo orgán ňou splnomocnený“ a v § 125 ods. 2 slová „alebo orgánom ňou splnomocneným“.

77. V § 13, § 60 ods. 3, § 261 ods. 1 a 2 a § 265 sa slová „komisia pre pracovné spory“ nahrádzajú slovami „rozhodcovská komisia“.

V § 183 ods. 1 prvej vete sa za slovo „organizácia“ vkladajú slová „rozhodcovská komisia“ a v druhej vete sa slová „v zmieri, ktorý schválila komisia pre pracovné spory“ nahrádzajú slovami „rozhodcovská komisia“.

V § 199 ods. 2 sa slová „rozhodcovský orgán“ nahrádzajú slovami „rozhodcovská komisia“.

78. V § 150 ods. 2 a § 167 ods. 2 sa slová „s Ministerstvom zdravotníctva“ nahrádzajú slovami „s ministerstvami zdravotníctva Českej socialistickej republiky a Slovenskej socialistickej republiky“.

79. Pokiaľ Zákonník práce používa názvy „Ústredná rada Československého revolučného odborového hnutia, Česká rada odborových zväzov, Slovenská rada odborových zväzov, orgány Československého revolučného odborového hnutia a Československý zväz mládeže“, nahrádzajú sa tieto označenia názvami „Ústredná rada odborov, Česká odborová rada,

Slovenská odborová rada, orgány Revolučného odborového hnutia a Socialistický zväz mládeže“.

Čl. II

1. Pracovné spory, o ktorých sa začalo konanie pred 1. júlom 1975 pred súdom, prejednajú súdy; ak sa konanie o spore začalo pred komisiou pre pracovné spory a nedošlo k jeho právoplatnému skončeniu pred 1. júlom 1975, komisia pre pracovné spory postúpi spor súdu, v obvode ktorého má sídlo.
2. Návrhy na zrušenie schválenia zmieru alebo rozhodnutia komisie pre pracovné spory podľa doterajšieho znenia § 215 Zákonníka práce a námietky proti rozhodnutiu, ktorým bolo pracovníkovi uložené pokarhanie, o ktorých organizácia nerozhodla do 1. júla 1975, prejedná rozhodcovská komisia, prípadne súd. Návrhy na zrušenie schválenia zmieru alebo rozhodnutia komisie pre pracovné spory podľa doterajšieho znenia § 214 Zákonníka práce prejedná súd.
3. Zmeny vyplývajúce z tohto zákona sa nevzťahujú, pokiaľ nie je ďalej ustanovené inak, na nároky vzniknuvšie z pracovnoprávnych vzťahov do 30. júna 1975 a na právne úkony vykonané pred 1. júlom 1975, i keď ich právne účinky nastanú až po tomto dni.
4. Na návrh poškodeného podaný do 30. júna 1976 rozhodne rozhodcovská komisia, prípadne súd o náhrade za stratu na dôchodku pri pracovnom úraze alebo chorobe z povolania aj v tých prípadoch, v ktorých sa o náhrade škody právoplatne rozhodlo alebo došlo k dohode pred 1. júlom 1975.

Čl. III

Občiansky súdny poriadok č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 162/1973 Zb.) sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 82 ods. 2 a § 88 písm. g) sa slová „komisia pre pracovné spory“ nahrádzajú slovami „rozhodcovská komisia“.
2. § 274 písm. c) znie:

   „c) vykonateľných rozhodnutí komisií pre pracovné spory, rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených;“.

Čl. IV

Zrušujú sa:

1. § 19 zákona č. 18/1958 Zb. o požiarnej ochrane;
2. § 15 ods. 3 a § 73 ods. 2 zákona č. 101/1964 Zb. o sociálnom zabezpečení;
3. vládne nariadenie č. 40/1953 Zb. o občianskej pracovnej pomoci;
4. vládne nariadenie č. 66/1965 Zb., ktorým sa vykonáva Zákonník práce, v znení nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 60/1970 Zb.;
5. vyhláška č. 113/1955 Ú. l. (Ú. v.) o pracovnom pomere členov lodných posádok československých námorných lodí;
6. § 97 ods. 2 písm. e) vyhlášky č. 102/1964 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení;
7. vyhláška č. 23/1970 Zb. o prejednávaní pracovných sporov komisiami pre pracovné spory.

Čl. V

Predsedníctvo Federálneho zhromaždenia sa splnomocňuje, aby v Zbierke zákonov vyhlásilo úplné znenie Zákonníka práce, ako vyplýva z neskorších predpisov.

Čl. VI

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júlom 1975.

Dr. Štrougal v. r.

aj na mieste prezidenta republiky podľa čl. 64 ústavného zákona o československej federácii

Indra v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.